

Docent Dans

Academie voor Theater en Dans
Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

BESCHRIJVING CURRICULUMONDERDELEN
DD4

2020 – 2021

Opleiding Docent Dans

Beschrijving CURRICULUMONDERDEEL

Opleiding:	Docent Dans
Studiejaar:	2020-2021
Curriculumonderdeel:	Academic Practice: Afstudeerdossier
Jaargroep:	DD4
Periode:	blok 3,4 en 5
Docent(en):	Jopie de Groot en Damar Lamers
Datum afsluiting:	14 mei 2021
Datum herkansing:	28 mei 2021
Studiebelasting ¹ :	gemiddeld 21 uur per week voor een periode van 4 weken in mei 2020
Totale studielast:	84 uur / contacturen: 4 / zelfstudie: 80

Landelijke competenties

Het curriculumonderdeel draagt bij aan het ontwikkelen van de Landelijke Competenties Docent Kunstvakken 2018 van het KVDO

KVDO gedragsindicatoren:

13. beargumenteert zijn artistieke, pedagogische en didactische keuzes mondeling en schriftelijk en zet deze vaardigheid op effectieve wijze in.
21. ontwikkelt vanuit zijn vakmanschap producten en initieert, organiseert en evalueert projecten in een breed cultureel-maatschappelijke spectrum.
24. reflecteert doelbewust en/of systematisch op zijn ontwikkeling als professional en maakt daarbij gericht gebruik van verschillende vormen van feedback.
29. gebruikt praktijkervaringen en -onderzoek voor een duurzame ontwikkeling van zijn beroepsvisie en professionaliteit.

Inhoud: (korte omschrijving)

Het afstudeerdossier omvat twee visiedocumenten, een projectplan en het definitieve overzicht van de projecten, stages, motivaties en doelstellingen en het bewijs van de ontwikkelde competenties.

Werkvorm

- Opdracht gestuurd onderwijs
  - Leren via de voorstelling
  - Hoorcollege / werkgroep
  - Stage
  - Individuele begeleiding
  - Instructie, zelfstudie, terugkoppeling
  - Intervisie
- Diverse:

Toetsingsvorm

Kies uit onderstaande:

- Proces
- Aanwezigheid en participatie
- Reflectie-, onderzoeks- of stageverslag
- Product
- Presentatie
- Lessenserie
- Werkplan
- Projectplan
- Paper
- Essay
- Videoregistratie of videocompilatie
- Afstudeer- of stagedossier

---

¹ Voor de berekening van de studiebelasting gebruiken we een vermenigvuldigingsfactor per contactuur: Physical Practice 1,2 / Artistic Research 1,5 / Academic Practice 2 / Artistic Practice 3 / Community Practice 3. Voor enkele schriftelijke opdrachten en organisatie rekenen we (extra) werkuren. We ronden af op eenheden van 28 uur (1EC) = 28,56,84,112,140,168,196,224,252, 280,308,336,364,...476

Theorietoets
Anders:

Herkansing

Een student heeft recht op één herkansing. Het recht op herkansing vervalt als een student de deadline van een toets mist zonder geldige reden. Het recht op herkansing vervalt als de student verzuimt de docent op de hoogte te stellen van de geldige reden.

Assessment door:

- Begeleiders/ Docenten
 Student

Anders: de examencommissie geeft het eindoordeel m.b.t. de kritische reflectie.

Soort assessment:

- Formatief (*ontwikkelingsgericht met herkansing*)
 Summatief (*sanctionerend met herkansing*)

Beschrijving CURRICULUMONDERDEEL

Opleiding:	Docent Dans
Studiejaar:	2020-2021
Curriculumonderdeel:	Academic Practice: essays
Jaargroep:	DD4
Periode:	blok 2,3 en 4
Docent(en):	Jelle van der Leest en Lot Siebe
Datum afsluiting:	essay 1: 4 januari 2021 / essay 2: 11 april 2021
Datum herkansing:	essay 1: 1 februari 2021 / essay 2: 17 mei 2021
Studiebelasting ¹ :	gemiddeld 11,2 uur per week per onderzoeksperiode van 10 weken.
Totale studielast:	224 uur / 10 contacturen klassikaal / 4 contacturen met begeleider / 210 uur zelfstudie

Landelijke competenties

Het curriculumonderdeel draagt bij aan het ontwikkelen van de Landelijke Competenties Docent Kunstvakken 2018 van het KVDO.

KVDO Competenties:

13. beargumenteert zijn artistieke, pedagogische en didactische keuzes mondeling en schriftelijk en zet deze vaardigheid op effectieve wijze in.
25. formuleert voor zijn kunsteducatieve praktijk relevante onderzoeksvragen.
26. verzamelt, analyseert en interpreteert data op het terrein van kunst en educatie op een systematische manier en trekt op grond hiervan conclusies.
27. onderbouwt en benut de resultaten van (zijn) onderzoek voor de ontwikkeling van beroepsproducten die een bijdrage leveren aan een relevant vraagstuk.
29. gebruikt praktijkervaringen en -onderzoek voor een duurzame ontwikkeling van zijn beroepsvisie en professionaliteit.

Het vak draagt tevens bij aan de ontwikkeling van de landelijke kennisbasis kunsttheoretische, -historische en -beschouwelijke vakken (Opleidingsprofiel KVDO 2018):

De startbekwame kunstvakdocent :

- hanteert verschillende analysemethodes voor het beschouwen van kunstuitingen op het gebied van architectuur, beeldende kunst en vormgeving, dans, film, muziek, nieuwe media, theater en combinaties daarvan.
- hanteert bij het beschouwen van de kunsten thema's als: feit en fictie, schoonheid en lelijkheid, autonoom en toegepast, ambachtelijk en industrieel, amusement en engagement, digitaal en analoog, individueel en coöperatief, traditie en innovatie, herkenning en vervreemding, monodisciplinair, multidisciplinair, interdisciplinair en lokaal en globaal.
- past interdisciplinaire kennis van de actuele kunsten en populaire cultuur en kunst disciplines toe, gerelateerd aan hedendaagse thema's en maatschappelijke ontwikkelingen.
- past kennis van de cultuurhistorische samenhang van de kunst disciplines (dans, muziek, theater en beeldende kunst en vormgeving) en van hun maatschappelijk functioneren in verschillende tijdvakken toe.
- plaatst zijn interdisciplinaire vakkennis in een actueel mondiaal en cultureel divers perspectief.
- verbindt verschillende kunstvormen met thema's als religie, levensbeschouwing, esthetica, economie, vermaak, wetenschap, techniek, en interculturaliteit.:

Inhoud: (korte omschrijving, ongeveer 7 regels, gelinkt aan ontwikkelings- en leerlijnen)

De student formuleert een onderzoeksvraag m.b.t. een relevant thema op basis van de actuele praktijkervaring. De student voert een literatuuronderzoek, en eventueel een praktijkonderzoek uit en schrijft een onderzoeksverslag. Na het aanleveren van dit onderzoeksverslag krijgt de student toegang tot het schrijven van een essay.

De student expliciteert en onderbouwt zijn visie met betrekking tot het onderzoeksthema en de actuele praktijk in een essay van 1750 - 2000 woorden.

Werkvorm

---

¹ Voor de berekening van de studiebelasting gebruiken we een vermenigvuldigingsfactor per contactuur: Physical Practice 1,2 / Artistic Research 1,5 / Academic Practice 2 / Artistic Practice 3 / Community Practice 3. Voor enkele schriftelijke opdrachten en organisatie rekenen we (extra) werkuren. We ronden af op eenheden van 28 uur (1EC) = 28,56,84,112,140,168,196,224,252, 280,308,336,364,...476,...

- Opdracht gestuurd onderwijs
  - Leren via de voorstelling
  - Hoorcollege / werkgroep
  - Stage
  - Individuele begeleiding
  - Instructie, zelfstudie, terugkoppeling
  - Intervisie
- Diverse:

Toetsingsvorm

Kies uit onderstaande:

- Proces
- Aanwezigheid en participatie
- Reflectie-, onderzoeks- of stageverslag
- Product
- Presentatie
- Lessenserie
- Werkplan
- Projectplan
- Paper
- Essay
- Videoregistratie of videocompilatie
- Afstudeer- of stagedossier
- Theorietoets

Anders:

Herkansing

Een student heeft recht op één herkansing. Het recht op herkansing vervalt als een student de deadline van een toets mist zonder geldige reden. Het recht op herkansing vervalt als de student verzuimt de docent op de hoogte te stellen van de geldige reden.

Assessment door:

- Begeleiders/ Docenten
- Student

Anders:

Soort assessment:

- Formatief (*ontwikkelingsgericht met herkansing*)
- Summatief (*sanctionerend met herkansing*)

Voorwaarden

M.b.t. aanwezigheid geldt Artikel 7 van de OER:

Voor alle vakken geldt dat een student voor tenminste 90% van de bijeenkomsten aanwezig moet zijn geweest. Indien niet aan deze aanwezigheidsplicht wordt voldaan, dan kan de student dit vak niet afsluiten en niet worden beoordeeld voor dit vak.

2. Indien sprake is van minder dan 90%, maar meer dan 70% aanwezigheid kan de docent (in overleg met de artistiek leider of de beoordelingsvergadering) in geval van persoonlijke omstandigheden (zoals ziekte, lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornissen, bijzondere familieomstandigheden of zwangerschap), alsnog besluiten de student gelegenheid te geven het vak af te sluiten en toegang te verlenen tot de vakbeoordeling.

Literatuur, websites, achtergrond:

Individuele keuze studenten die aanvullend is op de basisliteratuur die in de eerste drie jaren van de studie is behandeld.

Beschrijving CURRICULUMONDERDEEL

Opleiding:	Docent Dans
Studiejaar:	2020-2021
Curriculumonderdeel:	Academic Practice: Stagedossier
Jaargroep:	DD4
Periode:	blok 1/2/3/4
Docent(en):	Damar Lamers en Jelle van der Leest
Datum afsluiting:	30 april 2021
Datum herkansing:	25 mei 2021
Studiebelasting ¹ :	gemiddeld 7,8 uur per week voor 32 weken
Totale studielast:	252 uur / 6-12 contacturen / 240 -246 uur zelfwerkzaamheid

Landelijke competenties

Het curriculumonderdeel draagt bij aan het ontwikkelen van de Landelijke Competenties Docent Kunstvakken 2018 van het KVDO.

KVDO gedragsindicatoren:

13. beargumenteert zijn artistieke, pedagogische en didactische keuzes mondeling en schriftelijk en zet deze vaardigheid op effectieve wijze in.
17. draagt adequaat zijn visie uit op de positie en functie van kunst en kunsteducatie in de samenleving.
24. reflecteert doelbewust en/of systematisch op zijn ontwikkeling als professional en maakt daarbij gericht gebruik van verschillende vormen van feedback.
29. gebruikt praktijkervaringen en -onderzoek voor een duurzame ontwikkeling van zijn beroepsvisie en professionaliteit.

Inhoud: (korte omschrijving)

Het stagedossier is een verslag van de VO, Maatschappelijke en één individuele stages die de student in de afstudeerfase heeft uitgevoerd. De student volgt de richtlijnen van het format stagedossier. De student expliciteert de visie op het docentschap zowel pedagogisch-didactische als artistiek. De student reflecteert op zijn professionele ontwikkeling aan de hand van de bovenstaande gedragsindicatoren op de pedagogisch en didactische, interpersoonlijk en zelfgekozen gedragsindicatoren.

Werkvorm

- Opdracht gestuurd onderwijs
- Leren via de voorstelling
- Hoorcollege / werkgroep
- Stage
- Individuele begeleiding
- Instructie, zelfstudie, terugkoppeling
- Intervisie

Diverse:

Toetsingsvorm

Kies uit onderstaande:

- Proces
- Aanwezigheid en participatie
- Reflectie-, onderzoeks- of stageverslag
- Product
- Presentatie
- Lessenserie
- Werkplan
- Projectplan

---

¹ Voor de berekening van de studiebelasting gebruiken we een vermenigvuldigingsfactor per contactuur: Physical Practice 1,2 / Artistic Research 1,5 / Academic Practice 2 / Artistic Practice 3 / Community Practice 3. Voor enkele schriftelijke opdrachten en organisatie rekenen we (extra) werkuren. We ronden af op eenheden van 28 uur (1EC) = 28,56,84,112,140,168,196,224,252, 280,308,336,364,...476,...

- Paper
- Essay
- Videoregistratie of videocompilatie
- Afstudeer- of stagedossier
- Theorietoets

Anders:

Herkansing

Een student heeft recht op één herkansing. Het recht op herkansing vervalt als een student de deadline van een toets mist zonder geldige reden. Het recht op herkansing vervalt als de student verzuimt de docent op de hoogte te stellen van de geldige reden.

Assessment door:

- Begeleiders/ Docenten
- Student

Anders:

Soort assessment:

- Formatief (*ontwikkelingsgericht met herkansing*)
- Summatief (*sanctionerend met herkansing*)

Voorwaarden:

In het stagedossier zijn onderstaande documenten opgenomen met de betreffende deadlines:
Stageverslag 1 + videoregistratie: deadline: 13 januari 2020, herkansing: 24 Februari 2020 (Damar Lamers)
Stageverslag 2: deadline: 24 Februari 2020, herkansing: 23 Maart 2020 (Jelle van der Leest)
Stageverslag 3: deadline 23 maart 2020, herkansing: 20 april 2020 (Damar en Jelle)
Stagedossier: deadline: 20 april 2020, herkansing 18 mei 2020 (Damar en Jelle)
Stagedossier hardcopy: deadline: 5 juni 2020

Literatuur, websites, achtergrond:

Minstens twee aanvullende vaktheoretische bronnen.

Basisinformatie:

Heijden-de Boer, E. en A van Nunen. DANS! Praktisch handboek voor het basisonderwijs, Uitgeverij Coutinho, 2014.
Kallenberg T. en L. van der Grijsparde. Leren (en) doceren in het Hoger Onderwijs. Boom Lemma Uitgevers, 2014.
Heusden, Barend van. Cultuur in de Spiegel. Naar een doorlopende leerlijn cultuuronderwijs. University of Groningen Press, 2010.
Groenendijk, Talita e.a. *Altermodern kunsteducatie: theorie en praktijk*, AHK, 2012.
Haanstra, Folkert, "Authentieke kunsteducatie: een stand van zaken" *Cultuur en Educatie*, jaargang 11. nummer 31. Cultuurnetwerk Nederland, 2011.
Lleshi, Bleri en Marc Van den Bossche. *Identiteit en interculturaliteit: identiteitsconstructie bij jongeren in Brussel*, VUBpress, 2010.
Nelis, Huub en Yvonne van Sark, *Puberbrein binnenstebuiten*, Kosmos Uitgevers, 2009.
Saraber, Laurien. *Meervoud als Mentaliteit, Culturele diversiteit in het dansvakonderwijs*. AHK, 2006.
Steinberg, Shirley R. *19 Urban Questions: teaching in the city*, second edition, Peter Lang, 2012

Online:

Puberbrein <<http://www.puberbrein.nl/>>

SLO, nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling <<http://www.slo.nl/>>

Beschrijving CURRICULUMONDERDEEL

Opleiding:	Docent Dans
Studiejaar:	2020-2021
Curriculumonderdeel:	Artistic Practice 4: STUNT
Jaargroep:	DD4
Periode:	blok 1,2 en 3
Docent(en):	Diverse begeleider/docenten
Datum afsluiting:	8 maart 2021
Datum herkansing:	29 maart 2021
Studiebelasting ¹ :	gemiddeld 7,5 uur per week voor een periode van 15 weken in oktober, november, december 2019 en januari, februari 2020
Totale studielast:	112 uur / minimaal 15 contacturen met non-professionals / 6 contacturen met begeleider(s) / maximaal 91 uur zelfstudie

Landelijke competenties

Het curriculumonderdeel draagt bij aan het ontwikkelen van de Landelijke Competenties Docent Kunstvakken 2018 van het KVDO.

KVDO gedragsindicatoren:

1. onderzoekt als danskunstenaar persoonlijke of collectieve fascinaties en bronnen in verschillende contexten en geeft zijn visie vorm in artistieke concepten, bewegingsmateriaal en choreografieën.
2. hanteert adequaat een breed scala aan kennis van dans, danstechnische vaardigheden en theatrale middelen en gebruikt op creatieve wijze de kernelementen van dans kracht, tijd en ruimte en het lichaam als instrument.
3. brengt op inspirerende wijze (een deel van) interdisciplinaire en/of dansproducten door of met lerenden tot stand.
4. demonstreert inzicht in artistieke processen en producten en reflecteert op de wijze waarop deze ervaringen veroorzaken.
21. ontwikkelt vanuit zijn vakmanschap producten en initieert, organiseert en evalueert projecten in een breed cultureel-maatschappelijke spectrum.
27. onderbouwt en benut de resultaten van (zijn) onderzoek voor de ontwikkeling van beroepsproducten die een bijdrage leveren aan een relevant vraagstuk.
28. stimuleert een onderzoekende houding bij lerenden en begeleidt deze bij eenvoudig (artistiek) onderzoek.

Inhoud: (korte omschrijving, ongeveer 7 regels, gelinkt aan de competenties)

De student maakt in minimaal 12 repetities (1,5 - 2,0 uur per week) een choreografie met non-professionals. De student onderbouwt de keuze van de doelgroep m.b.t. de professionele artistieke ambities in het toekomstig werkveld. (community arts, amateurkunsten of dansscholen) Het ontwikkelen van een coherente wijze van werken die aansluit op de artistieke uitgangspunten en de verbinding van het artistieke concept met de doelgroep zijn belangrijke aandachtspunten. In een laboratorium situatie wordt met behulp van intervisie gewerkt naar het product. Bij de werk in wording dag komen alle non-professionals bij elkaar en laten het voorlopige eindproduct zien. De student houdt het gehele maakproces bij in de Mindomo Creative Mindmap.

Werkvorm

- Opdracht gestuurd onderwijs
- Leren via de voorstelling
- Hoorcollege / werkgroep
- Stage
- Individuele begeleiding
- Instructie, zelfstudie, terugkoppeling
- Intervisie

---

¹ Voor de berekening van de studiebelasting gebruiken we een vermenigvuldigingsfactor per contactuur: Physical Practice 1,2 / Artistic Research 1,5 / Academic Practice 2 / Artistic Practice 3 / Community Practice 3. Voor enkele schriftelijke opdrachten en organisatie rekenen we (extra) werkuren. We ronden af op eenheden van 28 uur (1EC) = 28,56,84,112,140,168,196,224,252, 280,308,336,364,...476, ...

Diverse:

Toetsingsvorm

Kies uit onderstaande:

- Proces
- Aanwezigheid en participatie
- Reflectie-, onderzoeks- of stageverslag
- Product
- Presentatie
- Lessenserie
- Werkplan
- Projectplan
- Paper
- Essay
- Videoregistratie of videocompilatie
- Afstudeer- of stagedossier
- Theorietoets

Anders:

Herkansing

Een student heeft recht op één herkansing. Het recht op herkansing vervalt als een student de deadline van een toets mist zonder geldige reden. Het recht op herkansing vervalt als de student verzuimt de docent op de hoogte te stellen van de geldige reden.

Assessment door:

- Begeleiders/ Docenten
- Student

Anders:

Soort assessment:

- Formatief (*ontwikkelingsgericht met herkansing*)
- Summatief (*sanctionerend met herkansing*)

Literatuur, websites, achtergrond:

- Preston-Dunlop, Valerie, *Dansen nader bekeken*, Uitgeverij International Theatre & Film Books, 1998
- Preston-Dunlop, Valerie, "Looking at dances: a choreological perspective on choreography". *Danswetenschap in Nederland Deel 1*. Edited by Mirjam van der Linden e.a., Vereniging voor Dansonderzoek, 2000. pp 34-40
- Preston-Dunlop, Valerie en Ana Sanchez-Coldberg. *Dance and the performative, a choreological perspective – Laban and beyond*. Routledge, 2003
- Bogart, Anne en Tina Landau, *The Viewpoints Book, a Practical Guide to Viewpoints and Composition*. Theatre Communications Group Inc, 2005
- Burnett Bonczek, Rose and David Storck. *Ensemble Theatre Making: A Practical Guide*. Routledge, 2012
- Trencsényi, Katalin. 'Methods; dance dramaturgs at work', *Dramaturgy in the Making*. Bloomsbury, 2015. pp.227 -261
- Adewole, Funmi. 'Community Arts in Britain.' *Divers*, AHK, 2010. pp
- Trienekens, Sandra en Dirk Willem Postma. 'Verbinden door te ontwrichten.' *Boekman 82*, 2010, pp. 22 – 29
- Prinssen, Margriet. 'Uit de ivoren toren'. *Boekman 82*, 2010. pp. 72 – 77
- Lee, Rosemary. 'Aiming for stewardship not ownership', *An introduction to community dance practice*. edited by Diane Amans, Palgrave Macmillan, 2008.
- Leigh Foster, Susan. *Choreographing Empathy*. Routledge, 2010 .
- <https://www.boekman.nl/dossiers/dossier-82-community-art>

Beschrijving CURRICULUMONDERDEEL

Opleiding:	Docent Dans
Studiejaar:	2020-2021
Curriculumonderdeel:	Vrije Ruimte
Jaargroep:	DD4
Periode:	blok 1,2,3,4 en 5
Docent(en):	Jopie de Groot en Damar Lamers
Datum afsluiting:	bewijsvoering: 25 mei 2021 / praktijk: 25 juni 2021
Datum herkansing:	bewijsvoering: 31 mei 2021
Studiebelasting ¹ :	140 uur door de student zelf in te plannen.

Landelijke competenties

Het curriculumonderdeel draagt bij aan het ontwikkelen van de Landelijke Competenties Docent Kunstvakken 2018 van het KVDO.

KVDO gedragsindicatoren: minimaal 2

1. onderzoekt als danskunstenaar persoonlijke of collectieve fascinaties en bronnen in verschillende contexten en geeft zijn visie vorm in artistieke concepten, bewegingsmateriaal en choreografieën.
5. demonstreert actuele (inter)culturele, kunsthistorische en kunstbeschouwelijke kennis en vaardigheden en gebruikt deze om dans te verbinden met andere kunst disciplines en maatschappelijke contexten.
18. ontwikkelt culturele zelfkennis en kennis van perspectieven van 'de ander' en weet deze effectief toe te passen in zijn handelen.
21. ontwikkelt vanuit zijn vakmanschap producten en initieert, organiseert en evalueert projecten in een breed cultureel-maatschappelijke spectrum.
25. formuleert voor zijn kunsteducatieve praktijk relevante onderzoeksvragen.
29. gebruikt praktijkervaringen en -onderzoek voor een duurzame ontwikkeling van zijn beroepsvisie en professionaliteit.

Inhoud: (korte omschrijving)

De student ontwikkelt en voltooit een individueel onderzoekstraject op basis van minstens twee van de bovenstaande KVDO competenties. Persoonlijke keuze ter verdieping van kennis en vaardigheden m.b.t. artistic research, artistic practice en/of academic practice

Werkvorm

- Opdracht gestuurd onderwijs
  - Leren via de voorstelling
  - Hoorcollege / werkgroep
  - Stage
  - Individuele begeleiding
  - Instructie, zelfstudie, terugkoppeling
  - Intervisie
- Diverse: individueel onderzoek

Toetsingsvorm

Kies uit onderstaande:

- Proces
- Aanwezigheid en participatie
- Reflectie-, onderzoeks- of stageverslag
- Product
- Presentatie
- Lessenserie
- Werkplan

---

¹ Voor de berekening van de studiebelasting gebruiken we een vermenigvuldigingsfactor per contactuur: Physical Practice 1,2 / Artistic Research 1,5 / Academic Practice 2 / Artistic Practice 3 / Community Practice 3. Voor enkele schriftelijke opdrachten en organisatie rekenen we (extra) werkuren. We ronden af op eenheden van 28 uur (1EC) = 28,56,84,112,140,168,196,224,252, 280,308,336,364,...476,...

- Projectplan
  - Paper
  - Essay
  - Videoregistratie of videocompilatie
  - Afstudeer- of stagedossier
  - Theorietoets
- Anders: verantwoording in afstudeerdossier

Herkansing

Assessment door:

- Begeleiders/ Docenten
- Student

Anders:

Soort assessment:

- Formatief (*ontwikkelingsgericht met herkansing*)
- Summatief (*sanctionerend met herkansing*)

Literatuur, websites, achtergrond:

Afhankelijk van het door de student gekozen onderwerp.

Beschrijving CURRICULUMONDERDEEL

Opleiding:	Docent Dans
Studiejaar:	2020-2021
Curriculumonderdeel:	Community Practice Stages
Jaargroep:	DD4
Periode:	blok 1 t/m 5
Docent(en):	Diverse begeleiders
Datum afsluiting:	bewijsvoering: 25 mei 2021/ praktijk 25 juni 2021
Datum herkansing:	bewijsvoering: 31 mei 2021
Studiebelasting ¹ :	gemiddeld 12,5 uur per week voor een periode van 38 weken
Totale studielast:	476 uur / 243 contacturen met lerenden / 18 contacturen met begeleider(s) / 215 uur voorbereiding en zelfstudie

Landelijke competenties

Het curriculumonderdeel draagt bij aan het ontwikkelen van de Landelijke Competenties Docent Kunstvakken 2018 van het KVDO.

KVDO gedragsindicatoren:

- Per stage kiest de student 2-3 gedragsindicatoren pedagogisch en didactisch en 2-3 gedragsindicatoren interpersoonlijk. In de drie verplichte stages komen alle competenties aan bod. Aanvullend kiest de student 1-2 andere gedragsindicatoren
6. toont in zijn didactisch handelen adequate kennis van (vak)didactiek, psychologie, pedagogiek en onderwijskunde.
  7. creëert eigentijdse leeromgevingen vanuit een coherente didactische visie die in het perspectief van de ontwikkeling van de lerenden betekenisvol zijn.
  8. realiseert gedifferentieerde en gepersonaliseerde leerprocessen.
  9. signaleert, benoemt en begeleidt de individuele talenten en mogelijkheden van lerenden en stimuleert hun doorgaande ontwikkeling.
  10. toetst de ontwikkeling en voortgang van de lerenden en beoordeelt de resultaten op verantwoorde wijze.
  11. zet zijn kennis en vaardigheden met betrekking tot kunsteducatie in omwille van de ontwikkeling van discipline-overstijgende leerprocessen en -gebieden.
  12. hanteert relevante communicatiemethoden, -technieken en -strategieën en toont inzicht in zijn communicatieve vaardigheden.
  13. beargumenteert zijn artistieke, pedagogische en didactische keuzes mondeling en schriftelijk en zet deze vaardigheid op effectieve wijze in.
  14. creëert een veilig klimaat waarin op een coöperatieve en constructieve manier wordt gecommuniceerd en samengewerkt.
  15. levert een actieve, constructieve bijdrage aan verschillende vormen van overleg en samenwerken binnen en buiten het onderwijs.
  16. gaat strategisch, flexibel en respectvol om met de verschillende rollen, verantwoordelijkheden, belangen en kwaliteiten in de (internationale) interculturele beroepspraktijk.
  17. draagt adequaat zijn visie uit op de positie en functie van kunst en kunsteducatie in de samenleving.

Inhoud: (korte omschrijving, ongeveer 7 regels, gelinkt aan ontwikkelings- en leerlijnen)

De student is 243 contacturen werkzaam als docent binnen 3 verplichte stagetrajecten en meerdere individuele stagetrajecten. De 3 verplichte stagetrajecten bestaan uit minstens 12 dagdelen inclusief 12 opeenvolgende lessen in het Voortgezet Onderwijs, 8 opeenvolgende lessen bij een maatschappelijke instelling en 8 opeenvolgende lessen als individuele keuze. Individuele stagetrajecten zijn divers en omvatten onderdelen uit het gehele werkveld; dansscholen, talentontwikkelingstrajecten, buurthuizen, educatieve diensten dans- of theatergezelschappen, etc... De student vult de stageplekken in aan de hand van de individuele doelstellingen in het afstudeerplan.

---

¹ Voor de berekening van de studiebelasting gebruiken we een vermenigvuldigingsfactor per contactuur: Physical Practice 1,2 / Artistic Research 1,5 / Academic Practice 2 / Artistic Practice 3 / Community Practice 3. Voor enkele schriftelijke opdrachten en organisatie rekenen we (extra) werkuren. We ronden af op eenheden van 28 uur (1EC) = 28,56,84,112,140,168,196,224,252, 280,308,336,364,...476, ...

Werkvorm

- Opdracht gestuurd onderwijs
- Leren via de voorstelling
- Hoorcollege / werkgroep
- Stage
- Individuele begeleiding
- Instructie, zelfstudie, terugkoppeling
- Intervisie

Diverse:

Toetsingsvorm

Kies uit onderstaande:

- Proces
- Aanwezigheid en participatie
- Reflectie-, onderzoeks- of stageverslag
- Product
- Presentatie
- Lessenserie
- Werkplan
- Projectplan
- Paper
- Essay
- Videoregistratie of videocompilatie
- Afstudeer- of stagedossier
- Theorietoets

Anders:

Herkansing

Een student heeft recht op één herkansing. Het recht op herkansing vervalt als een student de deadline van een toets mist zonder geldige reden. Het recht op herkansing vervalt als de student verzuimt de docent op de hoogte te stellen van de geldige reden.

Assessment door:

- Begeleiders/ Docenten
- Student

Anders:

Soort assessment:

- Formatief (*ontwikkelingsgericht met herkansing*)
- Summatief (*sanctionerend met herkansing*)

Voorwaarden:

- In blok 1 2019-2020 kan een student maximaal 81 docentcontacturen opnemen als stage.
- De resterende stage dienen aantoonbaar gelijkmatig verdeeld te zijn over het studiejaar.
- De drie begeleide en verplichte stages vinden plaats in Nederland.

Literatuur, websites, achtergrond:

Heijden-de Boer, E. en A van Nunen. DANS! Praktisch handboek voor het basisonderwijs, Uitgeverij Coutinho, 2014.

Kallenberg T. en L. van der Grijsparde. Leren (en) doceren in het Hoger Onderwijs. Boom Lemma Uitgevers, 2014.

Heusden, Barend van. Cultuur in de Spiegel. Naar een doorlopende leerlijn cultuuronderwijs. University of Groningen Press, 2010.

Groenendijk, Talita e.a. *Altermodern kunsteducatie: theorie en praktijk*, AHK, 2012.

Haanstra, Folkert, "Authentieke kunsteducatie: een stand van zaken" *Cultuur en Educatie*, jaargang 11. nummer 31. Cultuurnetwerk Nederland, 2011.

Lleshi, Bleri en Marc Van den Bossche. *Identiteit en interculturaliteit: identiteitsconstructie bij jongeren in Brussel*, VUBpress, 2010.

Nelis, Huub en Yvonne van Sark, *Puberbrein binnenstebuiten*, Kosmos Uitgevers, 2009.

Saraber, Laurien. *Meervoud als Mentaliteit, Culturele diversiteit in het dansvakonderwijs*. AHK, 2006.

Steinberg, Shirley R. *19 Urban Questions: teaching in the city*, second edition, Peter Lang, 2012

Online:

Puberbrein <<http://www.puberbrein.nl/>>

SLO, nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling <<http://www.slo.nl/>>

Beschrijving CURRICULUMONDERDEEL

Opleiding:	Docent Dans
Studiejaar:	2020-2021
Curriculumonderdeel:	Ondernemendheid FESTIVALORGANISATIE
Jaargroep:	DD4
Periode:	blok 2 en 3 of blok 4 en 5
Docent(en):	Damar Lamers
Datum afsluiting:	19 februari 2021 of 26 juni 2021
Datum herkansing:	eerstvolgende periode in lopend studiejaar of volgens studiejaar
Studiebelasting ¹ :	gemiddeld 1 uur per week voor een periode van 14 weken en 14 uur in de voorstellingsweek
Totale studielast:	28 uur

Landelijke competenties

Het curriculumonderdeel draagt bij aan het ontwikkelen van de Landelijke Competenties Docent Kunstvakken 2018 van het KVDO.

KVDO gedragsindicatoren:

12. hanteert relevante communicatiemethoden, -technieken en –strategieën en toont inzicht in zijn communicatieve vaardigheden.
14. creëert een veilig klimaat waarin op een coöperatieve en constructieve manier wordt gecommuniceerd en samengewerkt.
15. levert een actieve, constructieve bijdrage aan verschillende vormen van overleg en samenwerken binnen en buiten het onderwijs.
16. gaat strategisch, flexibel en respectvol om met de verschillende rollen, verantwoordelijkheden, belangen en kwaliteiten in de (internationale) interculturele beroepspraktijk.
20. opereert effectief binnen netwerken, media, procedures en afspraken die relevant zijn in de kunst- en cultuureducatieve context, zowel op analoog als digitaal gebied.
23. onderhandelt over organisatorische, financiële, en inhoudelijke aspecten van het werkveld met opdrachtgevers en andere belanghebbenden.

Inhoud: (korte omschrijving)

Studenten organiseren met de helft van de groep het afstudeerproject STUNT of het Festival ONGOING.

Werkvorm

- Opdracht gestuurd onderwijs
- Leren via de voorstelling
- Hoorcollege / werkgroep
- Stage
- Individuele begeleiding
- Instructie, zelfstudie, terugkoppeling
- Intervisie

Diverse:

Toetsingsvorm

Kies uit onderstaande:

- Proces
- Aanwezigheid en participatie
- Reflectie-, onderzoeks- of stageverslag
- Product
- Presentatie
- Lessenserie

---

¹ Voor de berekening van de studiebelasting gebruiken we een vermenigvuldigingsfactor per contactuur: Physical Practice 1,2 / Artistic Research 1,5 / Academic Practice 2 / Artistic Practice 3 / Community Practice 3. Voor enkele schriftelijke opdrachten en organisatie rekenen we (extra) werkuren. We ronden af op eenheden van 28 uur (1EC) = 28,56,84,112,140,168,196,224,252, 280,308,336,364,...476,...

- Werkplan
- Projectplan
- Paper
- Essay
- Videoregistratie of videocompilatie
- Afstudeer- of stagedossier
- Theorietoets

Anders:

Herkansing

eerstvolgende periode in lopend studiejaar of volgens studiejaar

Assessment door:

- Begeleiders/ Docenten
- Student

Anders:

Soort assessment:

- Formatief (*ontwikkelingsgericht met herkansing*)
- Summatief (*sanctionerend met herkansing*)

Voorwaarden:

De student neemt de deelverantwoordelijkheid voor de taken die met de andere studenten zijn overeengekomen.

Beschrijving CURRICULUMONDERDEEL

Opleiding:	Docent Dans
Studiejaar:	2020-2021
Curriculumonderdeel:	Ondernemendheid
Jaargroep:	DD4
Periode:	blok 1 en 4
Docent(en):	Lot Siebe, Damar Lamers, gastles van een medewerker van het Amsterdams Fonds voor de Kunsten
Datum afsluiting:	projectplan: 22 maart 2021 / Video Best Practice: 10 mei 2021
Datum herkansing:	projectplan: 10 mei 2021 / Video Best Practice: 25 mei 2021
Studiebelasting ¹ :	8 - 8,4 uur per week voor een periode van 10 weken (5 weken in september/oktober 2019 en 5 weken in april/ mei 2020)
Totale studielast:	84 uur / 6 contacturen / 78 uur zelfwerkzaamheid

Landelijke competenties

Het curriculumonderdeel draagt bij aan het ontwikkelen van de Landelijke Competenties Docent Kunstvakken 2018 van het KVDO.

KVDO gedragsindicatoren:

1. onderzoekt als danskunstenaar persoonlijke of collectieve fascinaties en bronnen in verschillende contexten en geeft zijn visie vorm in artistieke concepten, bewegingsmateriaal en choreografieën.
4. demonstreert inzicht in artistieke processen en producten en reflecteert op de wijze waarop deze ervaringen veroorzaken.
13. beargumenteert zijn artistieke, pedagogische en didactische keuzes mondeling en schriftelijk en zet deze vaardigheid op effectieve wijze in.
17. draagt adequaat zijn visie uit op de positie en functie van kunst en kunsteducatie in de samenleving.
19. stimuleert en ondersteunt partijen in de samenleving om vragen op het gebied van cultuurparticipatie te expliciteren.
20. opereert effectief binnen netwerken, media, procedures en afspraken die relevant zijn in de kunst- en cultuureducatieve context, zowel op analoog als digitaal gebied.
21. ontwikkelt vanuit zijn vakmanschap producten en initieert, organiseert en evalueert projecten in een breed cultureel-maatschappelijke spectrum.
22. toont zakelijk, creatief en organisatorisch inzicht bij het ontwikkelen van cultureel ondernemerschap voor de korte en langere termijn.

Inhoud: (korte omschrijving, ongeveer 7 regels, gelinkt aan ontwikkelings- en leerlijnen)

Als voorbereiding op de ondernemendheid in het werkveld ontwikkelen studenten projectplannen en presenteren zij hun danspraktijk d.m.v. een Best Practice video.

Projectplan: de student schrijft een projectplan voor een dansproject met amateurs volgens het format van het Amsterdam Fonds voor de Kunsten. Het projectplan is toekomstgericht en vindt plaats op een externe locatie. Alle vragen uit de richtlijnen projectaanvraag van het AFK moeten worden beantwoord inclusief de begroting.

De Video Best Practice is een videocompilatie van 8 tot 10 minuten met een mondelinge toelichting op de artistieke- en pedagogisch-didactische benaderingswijze en handelen.

Werkvorm

- Opdracht gestuurd onderwijs
- Leren via de voorstelling
- Hoorcollege / werkgroep
- Stage
- Individuele begeleiding
- Instructie, zelfstudie, terugkoppeling

---

¹ Voor de berekening van de studiebelasting gebruiken we een vermenigvuldigingsfactor per contactuur: Physical Practice 1,2 / Artistic Research 1,5 / Academic Practice 2 / Artistic Practice 3 / Community Practice 3. Voor enkele schriftelijke opdrachten en organisatie rekenen we (extra) werkuren. We ronden af op eenheden van 28 uur (1EC) = 28,56,84,112,140,168,196,224,252, 280,308,336,364,...476,...

- Intervisie
Diverse:

Toetsingsvorm

Kies uit onderstaande:

- Proces
 Aanwezigheid en participatie
 Reflectie-, onderzoeks- of stageverslag
 Product
 Presentatie
 Lessenserie
 Werkplan
 Projectplan
 Paper
 Essay
 Videoregistratie of videocompilatie
 Afstudeer- of stagedossier
 Theorietoets

Anders:

Herkansing

Een student heeft recht op één herkansing. Het recht op herkansing vervalt als een student de deadline van een toets mist zonder geldige reden. Het recht op herkansing vervalt als de student verzuimt de docent op de hoogte te stellen van de geldige reden.

Overzicht deadlines:

28 oktober 2019: projectplan STUNT	herkansing: 25 november 2019
6 april 2020: Video Best Practice	herkansing: 18 mei 2020
23 maart 2020: projectplan	herkansing: 4 mei 2020

Assessment door:

- Begeleiders/ Docenten (projectplan STUNT en Video Best Practice)
 Student

Anders: projectplan: extern lid van de commissie van examinatoren

Soort assessment:

- Formatief (*ontwikkelingsgericht met herkansing*)
 Summatief (*sanctionerend met herkansing*)

Voorwaarden:

De projectplannen en de Video Best Practice worden alleen in behandeling genomen als de documenten volledig zijn en voldoen aan de algemene formele richtlijnen en/of de richtlijnen van het AFK. (voor richtlijnen zie drive map richtlijnen)

Literatuur, websites, achtergrond:

Trienekens, Sandra en Dirk Willem Postma. 'Verbinden door te ontwrichten.' *Boekman 82*, 2010. pp. 22 – 29
Amsterdams Fonds voor de Kunst. <https://www.amsterdamsfondsvoordekunst.nl/>

Beschrijving CURRICULUMONDERDEEL

Opleiding:	Docent Dans
Studiejaar:	2020-2021
Curriculumonderdeel:	Physical Practice
Jaargroep:	DD4
Periode:	semester 1 en 2 / 38 weken
Docent(en):	gasten en individuele keuze
Datum afsluiting:	bewijsvoering: 25 mei 2021 / praktijk: 25 juni 2021
Datum herkansing:	bewijsvoering: 31 mei 2021
Studiebelasting ¹ :	gemiddeld 5,9 uur per week voor een periode van 38 weken
Totale studielast:	224 uur

Landelijke competenties

Het curriculumonderdeel draagt bij aan het ontwikkelen van de Landelijke Competenties Docent Kunstvakken 2018 van het KVDO.

KVDO gedragsindicator:

2. hanteert adequaat een breed scala aan kennis van dans, danstechnische vaardigheden en theatrale middelen en gebruikt op creatieve wijze de kernelementen van dans kracht, tijd en ruimte en het lichaam als instrument.

Inhoud: (korte omschrijving)

Physical practice bestaat uit een basis danstraining in ritmisch-dynamische dansvormen en (keuze)modules in gecodificeerde technieken. In de basistraining ontwikkelen studenten de ritmisch-dynamische bewegingskwaliteiten van het lichaam en trainen zij het uithoudingsvermogen. De basistraining wordt gegeven door docenten met een moderne- of urban dansachtergrond. Het dansvocabulaire van deze docenten is eigentijds, fusion en /of hybride. Studenten verdelen de studielast gelijkmatig over het studiejaar.

Werkvorm

- Opdracht gestuurd onderwijs
  - Leren via de voorstelling
  - Hoorcollege / werkgroep
  - Stage
  - Individuele begeleiding
  - Instructie, zelfstudie, terugkoppeling
  - Intervisie
- Diverse:

Toetsingsvorm

Kies uit onderstaande:

- Proces
- Aanwezigheid en participatie
- Reflectie-, onderzoeks- of stageverslag
- Product
- Presentatie
- Lessenserie
- Werkplan
- Projectplan
- Paper
- Essay
- Videoregistratie of videocompilatie
- Afstudeer- of stagedossier
- Theorietoets

Anders:

---

¹ Voor de berekening van de studiebelasting gebruiken we een vermenigvuldigingsfactor per contactuur: Physical Practice 1,2 / Artistic Research 1,5 / Academic Practice 2 / Artistic Practice 3 / Community Practice 3. Voor enkele schriftelijke opdrachten en organisatie rekenen we (extra) werkuren. We ronden af op eenheden van 28 uur (1EC) = 28,56,84,112,140,168,196,224,252, 280,308,336,364,...476,...

Herkansing

Een student heeft recht op één herkansing. Het recht op herkansing vervalt als een student de deadline van een toets mist zonder geldige reden. Het recht op herkansing vervalt als de student verzuimt de docent op de hoogte te stellen van de geldige reden.

Assessment door:

Begeleiders/ Docenten

Student

Anders: accordering van bewijsvoering

Soort assessment:

Formatief (*ontwikkelingsgericht met herkansing*)

Summatief (*sanctionerend met herkansing*)

Voorwaarden:

M.b.t. aanwezigheid geldt Artikel 7 van de OER:

Voor alle vakken geldt dat een student voor tenminste 90% van de bijeenkomsten aanwezig moet zijn geweest. Indien niet aan deze aanwezigheidsplicht wordt voldaan, dan kan de student dit vak niet afsluiten en niet worden beoordeeld voor dit vak.

2. Indien sprake is van minder dan 90%, maar meer dan 70% aanwezigheid kan de docent (in overleg met de artistiek leider of de beoordelingsvergadering) in geval van persoonlijke omstandigheden (zoals ziekte, lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornissen, bijzondere familieomstandigheden of zwangerschap), alsnog besluiten de student gelegenheid te geven het vak af te sluiten en toegang te verlenen tot de vakbeoordeling.

Opmerkingen:

De studenten traint minstens 3x per week gedurende beide semesters. De student overlegt een bewijs van trainingen op externe locatie(s).

Beschrijving CURRICULUMONDERDEEL

Opleiding:	Docent Dans
Studiejaar:	2020-2021
Curriculumonderdeel:	Studievoortgangbegeleiding en collegiale intervisie
Jaargroep:	DD 4
Periode:	blok 2,3,4 en 5 – 28 weken
Docent(en):	Damar Lamers
Datum afsluiting:	29 juni 2021
Datum herkansing:	n.v.t.
Studiebelasting ¹ :	2 uur per week voor een periode van 28 weken
Totale studielast:	56 uur / contacturen: 1 uur per week / 1 uur per week zelfstudie

Landelijke competenties

Het curriculumonderdeel draagt bij aan het ontwikkelen van de Landelijke Competenties Docent Kunstvakken 2018 van het KVDO.

KVDO gedragsindicatoren:

12. hanteert relevante communicatiemethoden, -technieken en –strategieën en toont inzicht in zijn communicatieve vaardigheden.
15. levert een actieve, constructieve bijdrage aan verschillende vormen van overleg en samenwerken binnen en buiten het onderwijs.
16. gaat strategisch, flexibel en respectvol om met de verschillende rollen, verantwoordelijkheden, belangen en kwaliteiten in de (internationale) interculturele beroepspraktijk.
24. reflecteert doelbewust en/of systematisch op zijn ontwikkeling als professional en maakt daarbij gericht gebruik van verschillende vormen van feedback.

Inhoud: (korte omschrijving)

Er zijn wekelijkse bijeenkomsten met de studiebegeleider waarin algemene aspecten met betrekking tot de studievoortgang worden besproken. Daarnaast kunnen studenten actuele onderwerpen voor bespreking voorstellen.

Werkvorm

- Opdracht gestuurd onderwijs
- Leren via de voorstelling
- Hoorcollege / werkgroep
- Stage
- Individuele begeleiding
- Instructie, zelfstudie, terugkoppeling
- Intervisie

Diverse:

Kies uit onderstaande:

- Proces
- Aanwezigheid en participatie
- Reflectie-, onderzoeks- of stageverslag
- Product
- Presentatie
- Lessenserie
- Werkplan
- Projectplan
- Paper
- Essay
- Videoregistratie of videocompilatie
- Afstudeer- of stagedossier

---

¹ Voor de berekening van de studiebelasting gebruiken we een vermenigvuldigingsfactor per contactuur: Physical Practice 1,2 / Artistic Research 1,5 / Academic Practice 2 / Artistic Practice 3 / Community Practice 3. Voor enkele schriftelijke opdrachten en organisatie rekenen we (extra) werkuren. We ronden af op eenheden van 28 uur (1EC) = 28,56,84,112,140,168,196,224,252, 280,308,336,364,...

Theorietoets
Anders:

Herkansing

n.v.t.

Assessment door:

Begeleiders/ Docenten
 Student

Anders:

Soort assessment:

Formatief (*ontwikkelingsgericht met herkansing*)
 Summatief (*sanctionerend met herkansing*)

Voorwaarden:

M.b.t. aanwezigheid geldt Artikel 7 van de OER:

Voor alle vakken geldt dat een student voor tenminste 90% van de bijeenkomsten aanwezig moet zijn geweest. Indien niet aan deze aanwezigheidsplicht wordt voldaan, dan kan de student dit vak niet afsluiten en niet worden beoordeeld voor dit vak.

2. Indien sprake is van minder dan 90%, maar meer dan 70% aanwezigheid kan de docent (in overleg met de artistiek leider of de beoordelingsvergadering) in geval van persoonlijke omstandigheden (zoals ziekte, lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornissen, bijzondere familieomstandigheden of zwangerschap), alsnog besluiten de student gelegenheid te geven het vak af te sluiten en toegang te verlenen tot de vakbeoordeling.

Literatuur, websites, achtergrond:

Bennamar, Karim en Marieke van Schaik. *Begeleiden van reflectieoefeningen in het onderwijs. HvA*, 2006. <http://www.karimbenammar.com/images/nederlands/artikelen/Benammar-VanSchaik-BegeleidenVanReflectieoefeningen-2006.pdf>

Bennamar, Karim e.a., *Reflectietools*. Boom Lemma Uitgevers, 2006. pp. 9-39

Leidraad voor reflectie. Universiteit Gent. Faculteit Psychologie en pedagogische wetenschappen. Vakgroep onderwijskunde Lerarenopleidingen, 2009.

http://cage.ugent.be/~avandael/Ailo/AILO_documenten/2009/Leidraad_voor_het_reflecteren_2009-2010.pdf